

שיחות

כתב עת ישראלי לפסיכותרפיה

כנס שיחות השישי 2023

ימים אחרים: בתוך ומחוץ לקופסה

כנס "שיחות" השנה נערך בימים שלא ידענו כמותם. ימים המטלטלים את המציאות של כולנו, כבני-אדם וכאזרחים/ות, ואותנו, אנשי ונשות הפסיכותרפיה, גם כמטפלים ומטפלות. אלה הם ימים של חריגה: חריגה ממה שידענו עד כה, חריגה ממוסכמות מקובלות, חריגה של החברה מעצמה ושל הפרט מעצמו וחריגה בסוג השיח שנוצר בקליניקה. ימים אלה מזמינים אותנו לשאול שאלות, על עצמנו, על הגבולות שלנו, הפנימיים והחיצוניים, על המוכר לנו ועל החדש לנו, ועל איך מצליחים להתמודד עם התנועה המוכרת-לא-מוכרת הזו בחיינו ובמפגש הטיפולי. לכן, החלטנו השנה במערכת "שיחות", להקדיש את הכנס לשאלת החריגה – מדוע, מתי וכיצד אנו חורגים מדרכנו השגורה כבני אדם ככלל, וכקלינאים בפרט, ומה מולידה היציאה שלנו מעצמנו עבורנו ועבור מטופלנו.

**הכנס יערך ביום שישי, ה-23.6.23, בין השעות 08:30 – 14:30,
באולם פאסטליכט, הפקולטה לאמנויות (בנין מקסיקו)
באוניברסיטת תל-אביב**

אנחנו מודים לתוכנית לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל-אביב
על הסכמתה לארח את הכנס

להרשמה בסך 120 ש"ח - לחצו כאן

להרשמה למנויי שיחות בסך 90 ש"ח - לחצו כאן

נשמח לראותכם/ן!!!

08:30 – 09:00 **התכנסות**

09:00 – 09:15 **ברכות**

09:15 – 10:45 **מושב ראשון** : היבטים פילוסופיים ופסיכואנליטיים של חריגה
חגי כנען : חריגה ומפגש
שלומית ידלין גדות : בעקבות אֵלה: יתמות וחרדה, חריגה וחירות

10:45 – 11:00 **הפסקת קפה**

11:00 – 12:30 **מושב שני** : המעשה הטיפולי: כאשר המטפל חורג מעצמו: לאן? מתי? מדוע?
יו"ר: רבקה יהב
אהובה ברקן : על רגעים יצירתיים בטיפול ועל מה שמאפשר אותם:
"את מה שתקבלו ממני יהיה עליכם ללקט מתוך הכאוס"
יפתח יובל : פתאומית לעד?" החריגה מהעצמי כאסטרטגיה טיפולית
מרכזית ב - ACT
שרה איווניר : ריקוד תרפויטי בחלל בין חיים ומוות

12:30 – 13:00 **הפסקת צהריים**

13:00 – 14:30 **מושב שלישי** : הפנים והחוץ ומה שביניהם
יו"ר: שרון זיו ביימן
מיכל ניובורן : על המסע בין האישי לאנושי:
התבוננות על התנועה בין פנים לחוץ והשפעותיה על המרחב הפוטנציאלי
עמית פכלר : וכל הזמן הזה הייתי לבד: המטפל כאאוטסיידר

על המרצים/ות

פרופ' חגי כנען : פרופ' חגי כנען מלמד בחוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל-אביב ועורכו של כתב העת לפילוסופיה "עיון". כתיבתו עוסקת בפילוסופיה אירופאית של המאות ה-20-21, בדגש על פנומנולוגיה, פילוסופיה של הקיום, אתיקה ופילוסופיה של האמנות. ספרו האחרון (יחד עם ירון סנדרוביץ) הוא - זמן: תשע שיחות פילוסופיות (רסלינג, 2022).

על ההרצאה : בתולדות המחשבה הפילוסופית, המושג "חריגה" (טרנסצנדנציה) משמש בדרך כלל כדי להצביע על תנועה אל מעבר ליומיום, מעבר לשפה, מעבר ליכולת ההכלה של התודעה האנושית. לאור הבנה זו, השאלה על אפשרות המפגש עם מה שחורג מאיתנו באופן רדיקלי, מה שאינו ניתן לידיעה, הולכת ומסתבכת. הדוגמא המסורתית, בהקשר זה, היא שאלת היחס בין האדם ו"המימד החורג" ב-הא הידיעה: האלוהים. אך, באופן אנלוגי, שאלת הפגישה עם מה שאינו יכולים להכיל הופכת לקריטית כשמנסים להבין את טבען של צורות המפגש שיש לנו עם האדם האחר, כמו גם את משמעות הפגישה עם החיה והחי הלא-אנושי. בשיחה בכנס, נעמיק את הבנת היחסים המורכבים בין חריגה ומפגש, ונשאל (על רקע העיסוק בכנס במפגש הטיפולי, ואפרופו הוגים כמו מרטין בובר, עמנואל לוינס ולוס איריגארי) האם ניתן לאפיין דרך נכונה להיות נוכח.ת במפגש? כיצד ניתן ומה פירוש לפגוש ולהיפגש מבלי לבטל את אחרותו של החורג והחריג ?

ד"ר שלומית ידלין-גדות : פסיכולוגית קלינית, פסיכואנליטיקאית ומורה במכון תל-אביב לפסיכואנליזה בת-זמננו. יו"ר נכנסת של התכנית לפסיכותרפיה, ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר, אוניברסיטת תל-אביב. חברה בבורד הבינ"ל של האגודה לפסיכותרפיה ופסיכואנליזה התייחסותית מחברת "Truth Matters: Theory and Practice in Psychoanalysis" - Brill | Rodopi, 2016

על ההרצאה : כל אדם נולד לתוך מארג של ציפיות ומשמעויות, שנטווה, על פי החשיבה הלאקאניאנית, על ידי "אחר גדול" בדמותם של החוק, התרבות, והחלומות של הוריו. מוטל עליו להתמקם בתוכו, והוא מעניק לו ממדים רבים בזכותו. עבור כל סובייקט קיימת האפשרות לכונן את הסובייקטיביות שלו מבעד לזהות נתונה זו, ולגלות את אופני התשוקה וההתענגות הייחודיים לו. אפשרות זו קמה ונופלת על היכולת לחרוג מההשתמעויות והתכתיבים שנגזרים ממארג התשוקות של אחרים. אציג מטופלת בשם אלה, ומתוך הדיון בתהליך הטיפולי, אחקור את תרומת העת הסוערת הזו לחריגה, שמחד מערערת את זהותנו השגורה, ומאידך פותחת בפניה אופני חרדה, חירות ויצירה בלתי-צפויים."

פרופ' רבקה יהב : ראש ביה"ס לפסיכותרפיה באוריינטציה פסיכואנליטית, הפקולטה למדעי הרווחה והבריאות - אוניברסיטת חיפה.

אהובה ברקן טרבס : היא פסיכולוגית קלינית מדריכה, פסיכואנליטיקאית מנחה בחברה הפסיכואנליטית בישראל וב-IPA. מורה ומדריכה במכון הפסיכואנליטי, מורה ומדריכה במסלול ללימודים מתקדמים 'ויניקוט, ביון, והעצמים בפסיכואנליזה-פורצי דרכים', התכנית לפסיכותרפיה, אוניברסיטת תל-אביב.

על ההרצאה : ההרצאה תעסוק במעברים בין הסגור לפתוח, בין הידוע ללא-ידוע, בין מה שלא נחוזה לבין מה שיחוזה לראשונה. אתמקד ברגעים מפתיעים ומערערים המתרחשים בטיפול ובפוטנציאל הטמון בהם לטרנספורמציה מסדר אחר היוצרת תפנית משמעותית בטיפול. אדגים באמצעות שתי דוגמאות קליניות את התרחשותם, ואציע מחשבות מתוך הגותו של ויניקוט, אודות טיבם ומה מאפשר את הפיכתם של רגעים אלה לרגעים יצירתיים .

פרופ' יפתח יובל : ראש המגמה הקלינית בחוג לפסיכולוגיה, האוניברסיטה העברית בירושלים. מחקריו עוסקים, בין השאר, בבדיקה של רכיבי טיפול קוגניטיביים התנהגותיים, ובמיוחד אלה הקשורים לגישת ACT.

על ההרצאה (ACT) Acceptance and Commitment Therapy : הינה גישה קוגניטיבית-התנהגותית טרנס-דיאגנוסטית אשר טיפולים הנגזרים ממנה יכולים להתאים למגוון רחב של קשיים ובעיות. מטרת הטיפול ב ACT-הינה העצמת הגמישות הפסיכולוגית: לסייע לאנשים לנטוש את "אסטרטגיות השליטה" המושרשות שלהם, קרי את הניסיונות לעסוק, להיאבק ולשלוט במחשבות, התחושות, הדחפים והרגשות המעיקים עליהם, בכדי שיוכלו לחיות את חייהם ולנוע בכיוונים החשובים להם – גם מבלי שאלה ייפתרו או ייעלמו. ההרצאה תדגיש את מרכזיות "היציאה מהעצמי" בהבנה וההפנמה של הגמישות הפסיכולוגית, וכיצד היא משמשת כבסיס רציף לטיפול כולו .

ד"ר שרה איוניר (PhD) : פסיכותרפיסטית זוגית, אישית ומשפחתית. ממיסדות "מכון שינוי". קליניקה פרטית, עוסקת בהכשרת מטפלים ומפרסמת בכתבים מקצועיים.

על ההרצאה : טיפול באנשים ובמערכות סביבם במצב של מחלה סופנית, מזמין את המטפל לבחון מחדש את הסטים הקבועים של תפיסותיו ועבודתו הנוגעים לזמן, מקום, כסף, טכניקות, גוף, ואפילו לאתיקה. המרחב הטיפולי שמוגדר ברובו על ידי המצב המשתנה מיום ליום, מגרה בנו רגשיות, יצירתיות וספונטניות, לצד צורך במיקוד עמוק במה שנחוץ לאיכות חייו ומה שאחריהם. בהרצאה אדגים באמצעות ויניטות מטיפולים, התערבויות בלתי שגרתיות, עם הרציונל התרפויטי שברקע, וכיצד הן בנויות על עקרון "הלא מודע ההתייחסותי"(relational unconscious) "

ד"ר שרון זיו ביימן : פסיכולוגית קלינית, מנהלת את "מכון מפרשים לחקר והוראת הפסיכותרפיה" בביה"ס למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית ת"א יפו, עורכת מדור "מחקר בפסיכותרפיה" בכתב העת "שיחות", חברה ב"קבוצת שיח - מכון לפסיכותרפיה התייחסותית".

מיכל ניובורן : פסיכולוגית – קלינית מדריכה. מורה ומדריכה בתוכנית הפסיכותרפיה התלת שנתית של האיגוד הישראלי לפסיכולוגיית העצמי וחקר הסובייקטיביות. מורה ומדריכה בטיפול CBT ובטיפול בחשיפה ממושכת בנפגעי טראומה. עוסקת בהמשגה, כתיבה והדרכה על "הטיפול המאחד" – טיפול הממזג בין פסיכולוגיית העצמי לבין התערבויות מעולם הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי.

על ההרצאה : הטיפול בנפגעות של טראומה מינית מתמשכת מפגיש אותנו עם גבולות גמישים המאופיינים בזליגה דו כיוונית בין פנים וחוץ ובין מציאות לדמיון. אתאר את תנועות הזליגה ואת הסכנה שיסדקו את המרחב ואף יביאו לקריסתו. במקביל, אציע צורת נוכחות טיפולית המאפשרת להחזיק את התנועה באופן מרפא בעזרת הקשבה כפולת פנים: הקשבה פנים-טיפולית ל"עומק הייחודי של הסובייקט", והקשבה רחבה יותר "למהותו של האנושי" הבאה לידי ביטוי בפעולה אמפתית המתרחבת אל מחוץ לחדר הטיפול, אל המרחב הציבורי המציאותי .

ד"ר עמית פכלר : פסיכולוג קליני מומחה ומדריך, לשעבר מנהל המכון לפסיכותרפיה במרכז הקליני הבין-תחומי באוניברסיטת חיפה, עורך סדרת פגישות לספרות פסיכואנליטית בהוצאת כרמל.

על ההרצאה : אינטואיציה וקיבולת הכלה מוגברות הן בין 'כוחות-העל' המאפיינים פסיכותרפיסטים ותורמים לחווייתם כייחודיים. ההרצאה תוקדש לעיון בבדידותו של המעז לחרוג מן השורה בחיק המשפחה, בחוג החברתי ובמילייה המקצועי .